

המשך פעילויות בעקבות הסיפור - איזה מזל!

מאת: לורנס שימל
איורים: חואן קמילו מאיורגה
הוצאה: עוץ
קבוצת גיל: כְּתָה א'

קריאה

טיפ להורים לפני קריאה

זהו ספר מיוחד על משפחה מיוחדת, בה האח הוא כבד ראייה או עיוור. האח המספר מודע היטב לאתגרים במשפחתו ולמגבלות הנדרשות ממנו בבית, ובכל זאת מביט על העולם באופן חיובי. אנו מציעים לכם ההורים לקרוא את הספר לפני ההקראה המשותפת, על מנת להתאים את הקריאה והשיחה לתכנים הייחודיים של הספר.

שיחה

במה אתם בני מזל?

האם לדעתכם הילד בסיפור הוא בר מזל? למה? במה אתם בני מזל? תוכלו לשתף זה את זה, הורים וילדים, בדברים הטובים בחיים המשותפים שלכם כמשפחה. אפשר ליצור טקס קבוע בו פעם בשבוע בני המשפחה משתפים בדברים החיוביים שחוו בשבוע שחלף.

סְרִטוֹנִים

מה אתם רואים...?
איך ילדים עיוורים חווים את החיים? צפו בפרק של "סליחה על השאלה" עם ילדים עיוורים. כדאי לשוחח בעקבות הסרטון: במה החיים שלנו דומים ובמה הם שונים משל הילדים שבסרטון?

קְרִיָּאָה

מה מגלים אם קוראים שוב?
בקריאה שניה אפשר לגלות דברים חדשים ומפתיעים. כדאי לקרוא את הספר פעמיים, להביט באיורים ולחפש רמזים למגבלת הראייה של חגי: מה במילים ובאיורים רומז לנו על האתגר המשפחתי? האם הבחנתם בכך בקריאה הראשונה?

מִשְׁחָק

משחק דמיוני
חגי יודע לספר סיפורים דמיוניים. נסו גם אתם! אפשר לבחור שני פריטים ולספר באמצעותם סיפור דמיוני: מברשת ושטיח, בקבוק ובובת חתול, כובע וחלון? מה יכול לקרות להם בסיפור הדמיוני שתחברו יחד?

השָׂרָאָה

פינטרסט

[יצירות ופעילויות נוספות בפינטרסט של ספריית פיג'מה.](#)

קָלְלִי

על הספר

במרכז הספר ניצבת משפחה שאחד מבניה עיוור, ואורח חייה מותאם גם לצרכיו הייחודיים, אך לב הסיפור הוא כוחו של קשר בין אחים וראיית הטוב של האח הרואה.

העשרה למורה

[התפקיד המשמעותי של כלבי הנחייה בחייהם של העיוורים כתב ברייל,](#)

מכון ויצמן

שְׁלוֹב הַסֵּפֶר

לראות את הדברים אחרת

האח המספר תופס את אחיו כאדם בר-מזל ואינו מתייחס לעיוורונו כמגבלה. כך הוא מציע לקוראים נקודת מבט חיובית על החיים המתמקדת בחוזקות ובהכרת הטוב.

המשפחה שבספר יוצרת התנהלות יומיומית המותאמת לצרכים הייחודיים לה. גם משפחותיהם של הילדים בכיתה מתנהלות כל אחת בדרך משלה. ילדים משווים פעמים רבות בין הבתים שלהם לבתים של חבריהם, כך שזו הזדמנות לנהל שיח על ההבדלים בין הבתים השונים.

קריאה

קוראים בספר

כדאי להתחיל לקרוא את הספר ללא הקדמות בנושא העיוורון. כך יתאפשר לילדים להזדהות עם נקודת המבט של המספר ולהבין את עלילת הסיפור ואת המסר שלה לבד וללא תיווך.

מומלץ לקרוא את הספר בקבוצות קטנות כשלכל ילד עותק משלו. כך יתאפשר לכל אחד להתמקד באיורים, המסייעים להבנת העלילה.

לאחר קריאה ראשונה רציפה מומלץ לערוך קריאה חוזרת-דיאלוגית –
* אחרי המשפט "בדרך כלל אנחנו צופים בסרט או משחקים במחשב":
מה עושים בבית של עמיר?

מה שונה בין הבית של עמיר לבין הבית של גיבור הספר?
למה בכל בית אפשר לעשות דברים שונים?

* אחרי המשפט "איזה מזל יש לחגי!":
למה לחגי יש כלב ולאחיו אין חיית מחמד?
במה רוקו עוזר לחגי?

* אחרי המשפט "והוא זוכר כמעט כל דבר שהוא קרא":
אילו כישורים מיוחדים יש לחגי?
למה חשוב לו לזכור את מספר המדרגות?

* אחרי המשפט "ובטוח שבבוקר הוא יספר לי":
למה חגי יכול לקרוא בחושך ואחיו לא? מה הם ספרי ברייל? (כדאי להסביר מהו כתב ברייל).

זאת ועוד: הספר מאפשר לתלמידים להיות "בלשים" ולאסוף רמזים עד שבסופו של דבר יבינו שחגי עיוור.
בקריאה חוזרת אפשר לאתגר את התלמידים במציאת רמזים אלו.

משוחחים על הספר

התייחסות לאיורים

באילו פריטים מיוחדים אתם מבחינים באיורים?

אילו הבדלים יש בין הבתים השונים? מה אפשר ללמוד מהאיורים על הקשר בין האחים?

אילו איורים מתארים דמיון, ואילו מתארים מציאות?

שיח רגשי בעקבות הספר כל בית הוא שונה

איך, לדעתכם, מרגיש גיבור הספר עם זה שאצלו אסור לעשות דברים שמותרים אצל עמיר?

מה שונה בין הבית שלכם לבתים של חברים שלכם?

באילו משחקים אתם משחקים כשאתם אצל חברים?

מי קובע את הכללים בכל בית?

לפי מה קובעים את הכללים של הבית? למה לכל בית יש כללים או הרגלים שונים?

יחסים בין אחים

איך, לדעתכם, מרגיש הגיבור עם זה שאסור לו לגדל חיית מחמד, ואילו לאחיו יש את רוקו?

במה האחים שבסיפור שונים זה מזה?

במה אתם והאחים שלכם שונים זה מזה? מה מיוחד באחים שלכם? האם יש דברים שלכם מותר ולהם לא או

להפך?

מה מפריע לכם באחים שלכם? מה אתם אוהבים בהם?

עיוורון מגבלה או מזל?

מה הם הדברים המיוחדים בחגי?

למה אחיו חושב שהוא בר-מזל? האם אתם מסכימים איתו?

כיצד הגיבור מתייחס לעיוורון של אחיו? מה אפשר ללמוד מהדרך שבה הוא רואה את אחיו?

אפשר לאסוף משפטים המתארים את חגי, למשל "הכלב של חגי נועד לעזור לו" או "לחגי יש זיכרון מעולה",

ודרכם לשוחח על התנהלותו של חגי בעולם: איך הוא מתמודד עם העיוורון שלו?

אילו חושים ויכולות הוא פיתח?

מִשְׁחָק

מה קורה כשלא רואים?
מומלץ לתת לילדים להתנסות בכמה פעולות יומיומיות בעיניים מכוסות (אפשר להשתמש במטפחת או בכיסוי עיניים לשינה), כמו כתיבה על הלוח, קילוף בננה או קלמנטינה, הליכה ממקום למקום, האזנה לסיפור, הוצאה של חפץ מהתיק.

לאחר מכן תוכלו לשאול:
איך הרגשתם בכל פעולה?
איזו פעולה אתגרה במיוחד?
במה נעזרתם כדי להצליח?
באילו חושים השתמשתם?

צִיּוּרָה

איזה מזל יש לי!
הזמינו את הילדים לצייר את כל הדברים שיש להם בחיים שגורמים להם להרגיש בני-מזל.
אפשר להכין לוח עם הציורים של כל ילדי הכיתה תחת הכותרת "איזה מזל יש לנו!"

צִיּוּרָה

תחריט חוש המישוש
כדי להמחיש את הקריאה באמצעות חוש המישוש, שקֵּתב ברייל מבוסס עליו, אפשר להתנסות עם הילדים בחריטת מילים או ציורים על נייר מתכתי ולאחר מכן לתת להם למשש בעיניים עצמות את העבודות השונות של חברי הכיתה ולנסות לזהות מה כתוב או מצויר בהן.

עוד פעילויות באתר ספריית פיג'מה www.pjisrael.org